

1. časť

Šówa 9 a pod. je označenie japonskej éry. Napríklad rok 1934 v našom kalendári je to isté ako Šówa 9, t. j. v roku 1934 bola v Japonsku éra Šówa a bol to jej deviaty rok.

Zašiki-waraši: domáci duchovia. Údajne robia radi neplechu. Medzi ľuďmi sú obľúbení, pretože obyvateľom domov, v ktorých strašia prinášajú bohatstvo a šťastie.

Zmätli vás zvláštne reči o dáždniku medzi našimi hrdinami v ich svadobnú noc? V minulosti to bolo čosi ako heslo, ktoré si novomanželia vymenili, aby si potvrdili, že sú pripravení naplniť svoj manželský zväzok. Ďalší variant tohto zvyku bol, že sa manžel svojej nevesty opýtal, či má strom kaki, na ktorý by mohol vyliezť. Táto tradícia už dávno zanikla. Bohužiaľ. Podľa mňa je to veľmi poetické a milé.

2. časť

Civilná ochrana tvorila súčasť národného mobilizačného plánu japonskej vlády. Vytvorila sa v roku 1940 na základe už existujúcich komunitných skupín a rozpadla sa v roku 1947. Úlohou Civilnej ochrany bolo hasenie požiarov, distribúcia prídeltov a domobrana. Okrem toho monitorovala občanov, či sa nesprávajú nemorálne alebo podozrivo, šírila propagandu a organizovala vlastenecké zhromaždenia.

Dobrovoľné zbory, resp. Ženské dobrovoľné zbory boli založené koncom roku 1943. Verbovali slobodné ženy (s výnimkou študentiek) vo veku 14 až 40 rokov na prácu v muničných továrňach. Jamato a jej sesterská loď Musaši boli dve najťažšie bojové lode vôbec, vybavené najväčšími zbraňami, akými kedy vybavili vojnovú loď. Postavili ich v roku 1940, no ani jedna sa nedočkala konca vojny.

Jedlo bolo počas vojny Japoncom prísne rozdeľované a distribuované, ale to neznamená, že bolo zadarmo. Na získanie dávky potreboval každý Japonec nielen peniaze, ale aj špeciálnu knižku s kupónmi.

Senninbari (pásky tisícov stehov) sú širšie biele opasky, ktoré sú zošité tisícokou stehov alebo uzlami z červenej nite. Považovali sa za talizman pre šťastie a ženy ich posielali vojakom nasadeným v boji. Každý z tisícov stehov mala splieť iná žena. Tigre však boli považované za divokých bojovníkov, a tak ženy narodené v roku tigra podľa čínskeho zverokruhu mohli pridať počet stehov rovnajúci sa ich veku.

3. časť

Do ryže nanko (ryža lorda Kusunokiho) bolo treba pridať trojnásobné množstvo vody než do klasickej hnedej ryže a bolo treba nechať ju namáčať cez noc. Nasledujúce ráno sa dala dusiť. Ďalší trik na zväčšenie objemu ryže bol nechať zovrieť dvojnásobné množstvo vody a rovno do nej vsypať ryžu bez predchádzajúceho premytia. To sa nazývalo kokusaku-taki. Ani jeden z receptov si ale nezískal na obľube.

Masašige Kusunoki byl japonský samurajský veliteľ narodený v roku 1294.

Od roku 1943 začala japonská vláda s plánom evakuácie civilného obyvateľstva. Obyvatelia husto osídlených miest a ľudia žijúci v blízkosti dôležitých vojenských zariadení sa sťahovali do bezpečnejších oblastí. Evakuácia bola spočiatku dobrovoľná, no neskôr sa stala povinnou. Ľudia ju

nazývali prerezávaním domov (sogai), pretože po vyst'ahovaní boli domy zbúrané, aby sa vytvorili protipožiarne priesmyky pre prípad náletov.

Japonsko stratilo kontrolu nad ostrovom Saipan, ktorý bol považovaný za vonkajšiu obrannú líniu v júli 1944. Ôsmeho júla japonská vláda vydala prvé varovanie pred leteckým útokom na Kure. Predtým sa varovania vzťahovali len na sever Kjúšu.

V dôsledku vojny Japonsko dlhé roky trpelo nedostatkom potravín a tovaru. Na čiernom trhu sa predávali potraviny a predmety dennej spotreby, ktorých bol nedostatok, pričom sa ignorovali štátne nariadenia o cenách a prídelloch. Do roku 1944 väčšina bežných rodín nakupovala značnú časť potravín a predmetov dennej potreby na čiernom trhu. Predpokladá sa, že priemerný index spotrebiteľských cien v tom čase predstavoval približne dve až tri tisícinové hodnoty. Potraviny však boli podstatne drahšie, približne na úrovni jednej tisícinovej hodnoty. Jeden kin je približne 600 gramov.

Na začiatku 20. storočia bola štvrť Asahi jednou z najväčších štvrtí červených svetiel v západnom Japonsku. V dnešnom meste Asahi v Kure z nej nič nezostalo.

4. časť

Keď žena nemá dlhší čas menštruáciu, ide o amenoreu. Vďaka stresu, nadmernej práci a zlej strave ju v tej dobe zažívalo mnoho žien (najmä mladších, ktoré pracovali v továrňach), preto sa stala akýmsi spoločenským problémom.

Kempeitai (doslova „vojenský policajný zbor“) bola vojenská polícia japonskej armády. Kempeitai bola založená v roku 1881 a rozpustená v roku 1945, pričom v priebehu rokov fungovala menej ako tradičný orgán presadzovania práva a viac ako tajná polícia. Počas vojny kontrolovala všetky aspekty každodenného života civilistov, presadzovala propagandu, potláčala dissent a vykonávala mnoho ďalších činností, ktoré sa neskôr považovali za vojnové zločiny.

Nastupujúca (vzrastajúca) generácia, resp. generácia na vzostupe (japonsky šókokumin) bolo vlastenecké označenie japonských detí.

Náhradné potraviny sú potraviny, ktoré sa zamieňajú namiesto základných potravín, ako je ryža, chlieb alebo zemiaky. V tých časoch si Japonci potrpeli na každodennú konzumáciu ryže oveľa viac ako dnes.

Počas posledného úseku vojny hrozil vpád spojencov na vlastné japonské domáce ostrovy. V rámci obrany sa mnohí civilisti (väčšinou ženy a deti) učili základy boja. Keďže moderných zbraní už takmer nebolo, boli väčšinou vyzbrojení starými mečmi alebo bambusovými oštepami. Tento výcvik sa stal povinným v roku 1945, keď bol dobrovoľnícky zbor znovu sformovaný na civilnú domobranu.

V Suzuinej dobe sa deti navštevujúce bežnú základnú školu učili v prvej triede katakanu a v druhej hiraganu. Hoci bola základná škola povinným vzdelávaním, rodinné pomery bránili značnému počtu detí, aby ju navštevovali.

V záujme ochrany citlivých informácií sa v mestách s veľkými vojenskými zariadeniami (ako napríklad v Kure) považovalo kreslenie alebo fotografovanie čohokoľvek (vrátane základných scenérií) za akt špionáže a bolo prísne zakázané.

5. časť

Keď loď zakotvila v prístave, mohli si japonskí námorníci vziať na pár dní voľno pod zámienkou príjemného relaxačného kúpeľa. To sa nazývalo kúpeľné voľno.

V tých dňoch väčšina japonských námorníkov spala v hojdacích sieťach zavesených na stropných hákoch. Často boli studené, stiesnené a neumožňovali človeku natiahnuť sa, takže sa v nich spalo dosť nepohodlne.

Mnohé druhy volaviek sú čiastočne sťahovavé. *Ardea intermedia* je stredne veľká volavka, ktorá trávi leto v Japonsku, ale na zimu migruje do juhovýchodnej Ázie.

6. časť

Japonské námorné zariadenia boli otvorené pre verejnosť a vítali ich až do konca 30. rokov 20. storočia. Keď sa však v roku 1941 začala skutočná vojna, vláda prísne uzavrela prístup, aby zabránila špionáži.

Na rozdiel od americkej námornej pechoty neboli japonské námorné jednotky špeciálnou bojovou jednotkou, ale divíziou zodpovednou za výcvik nových a nižšie postavených regrútov. V každom námornom okrsku bola umiestnená aspoň jedna skupina.

Bomby s oneskorením boli letecké bomby navrhnuté tak, aby explodovali od niekoľkých minút do niekoľkých dní po dopade. Bomby tohto typu mohli byť použité pri útoku na Kure.

19. marca 1945 od 7:20 do 11:05 Spojenci uskutočnili prvý nálet na Kure. Približne 350 lietadiel (väčšinou amerických F6F Grumman Hellcat) útočilo vo vlnách počas celého dopoludnia. Ich cieľom boli námorná základňa a lode zakotvené v prístave. V dôsledku náletov zomrelo 62 námorníkov, ďalších 347 ľudí z radov civilistov bolo zranených a z toho 29 útok neprežilo.

To, čo 3. apríla v oblasti Hirošimy začalo ako sviatok na oslavu mytologického zakladateľa Japonska cisára Džimmu, prerástlo do zvyku chodiť v tento deň obdivovať rozkvitnuté čerešne. Tento zvyk bol obzvlášť obľúbený v meste Kure a pretrvával ešte nejaký čas po vojne.

7. apríla 1945 japonské námorníctvo začalo operáciu Ten-Gó, rozsiahly samovražedný útok na spojenecké sily na Okinawe. Jamato, vlajková loď japonského námorníctva, ktorú mnohí vtedajší japonskí občania považovali za symbol japonského cisárstva, bola potopená najmenej 11 torpédami a 6 bombami. Správa sa však dostala na verejnosť až oveľa neskôr.

5. mája 1945 medzi 10:27 a 11:05 uskutočnili Spojenci nálet na námorné zariadenia v Hiro v Kure. Zaútočilo až 130 lietadiel modelu B-29 Superfortress. Arzenál Hiro, aj letecká továreň boli z veľkej časti zničené. Pri útoku bolo vyše 1000 obetí, z toho 22 pracovníkov námorníctva (nie vojakov) a 32 civilistov bolo nahlásených ako zabitých alebo nezvestných.

22. júna 1945 od 9:20 až do poludnia asi 180 lietadiel Boeing B-29 Superfortress uskutočnilo rozsiahly útok na námorný arzenál Kure. Väčšina zariadenia bola zničená, len lodenice zostali nepoškodené. Zahynulo 325 zamestnancov a 70 civilistov bolo prehlásených za mŕtvych alebo nezvestných.

Predpokladá sa, že prvé kondenzačné pruhy (umelé stopy vznikajúce za lietadlom/raketou) boli nad Japonskom pozorované v roku 1931. Ešte aj v roku 1945, keď ich pri prelete nad Kure zanechali lietadlá B29 letiace vo veľmi veľkých výškach boli vzácnym pohľadom.

7. časť

6. augusta o 08:15 zaútočili na mesto Hirošima štyri lietadlá B-29S. Bola zhodená atómová bomba. Od epicentra k rezidencii Hódžo v Kure to bolo približne 20 km. Medzi zábleskom a výbuchom bolo približne minútové oneskorenie.

Časovaná bomba: bomba s hmotnosťou 250 kg s časovanými rozbuškami bola nastavená tak, aby explodovala od 30 minút po niekoľko hodín po zhodení.

Námorná letecká bitka na pobreží Kure: od 2. do 29. júla na vojnovú flotilu kotviacu v Kure postupne zaútočilo približne 1850 amerických vojenských lietadiel so 135 B-29S a B-24S. Počet mŕtvych vojakov presiahol 920 a počet civilných obetí bol 2689, z toho 121 mŕtvych.

Okolo 23:50 1. júla, až 02:30 2. júla 1945, zaútočilo celkovo 80 B-29S. Väčšina Kure sa stala ohnivým morom pre útok zápalnými bombami v mestskej oblasti. Zranenia utrpelo 122 535 občanov (1817 bolo zabitých).

V Ebe v Hirošime sa 29. júna každoročne konal rituál hrdinstva (ohňový festival). Hoci sa počas vojny obmedzoval, obchody a stánky boli stále preplnené.

8. časť

Americké vojenské lietadlá občas zhadzovali propagandistické letáky, ktoré upozorňovali na bombardovanie a vyzývali na kapituláciu. Ak ste si zobrali leták, boli ste povinní odovzdať ho bez prečítania.

Cisársky dekrét: Oficiálny dokument, v ktorom sa uvádzajú zámery cisára.

Kajari: dymový oheň na odpudzovanie komárov. Hmyz neznáša najmä vôňu eukalyptových listov, preto boli veľmi účinné.

Kure podniklo deň po bombardovaní Hirošimy rozsiahlu záchrannú operáciu. Tisíce ľudí z mesta boli vystavení sekundárnej radiácii.

Na poludnie 15. augusta bol v rozhlase odvysielaný dekrét, v ktorom cisár Šówa oznamoval koniec vojny. Cisár bol v tom čase považovaný za boha. Pre mnohých Japoncov to bolo prvýkrát, čo počuli jeho hlas.

Tajfún Makurazaki prešiel 17. a 18. septembra cez prefektúru Hirošima a spôsobil veľké škody na zdevastovaných územiach Hirošimy a mesta Kure. Počet obetí v Kure bol 254.

9. časť

Bezprostredne po vojne trpelo Kure vážnym nedostatkom potravín v dôsledku ničenia ciest tajfúnmi a pre neúrodu.

DDT: dichlór-difenyyl-trichlórétán, silný insekticíd. Okupačné sily nemohli ignorovať hygienické podmienky a rozprašovali ho priamo na telá, ale v súčasnosti je jeho používanie v Japonsku zakázané.

Keďže Aoba utrpela škody a do prístavu sa vrátila v decembri svojho 19. roku, bola uviazaná v blízkosti námorného prístavu ako špeciálna strážna loď. Zúčastnila sa na vzdušnom boji pri pobreží Kure, zasiahli ju a potopila sa.

O tri roky a dva mesiace neskôr prevzali správu nad regiónom Šikoku namiesto Američanov britské okupačné sily Spoločnosti národov. Približne 20 000 Britov, Austrálčanov, Novozélandčanov a Indov sa vylodilo v Kure.

Pokiaľ ide o účinky atómovej bomby v Hirošime, v Kusacu (4,5 km od epicentra) neboli takmer žiadne škody a v Ebe (3,5 km od epicentra) boli poškodené budovy. Ošetrovanie aj starostlivosť o tých, ktorí prežili sa vykonávali doma.

Pred a po skončení vojny bol nielen nedostatok potravín, ale aj nedostatok korenia. Na dochucovanie sa používala morská voda, ale noviny dokonca zaviedli metódy získavania soli z moču.

Triangulárne kasárne: núdzové ubytovanie, ktoré vytvorilo námorníctvo v rámci príprav na vojnu. Bolo postavených/dodaných niekoľko tisíc domov.

V tom čase boli vlaky veľmi preplnené pre nedostatok paliva a vozidiel. Tie boli poskytnuté pre vojnové a okupačné sily.